

**Výroční zpráva o činnosti
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
v roce 2020**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, o zřízení Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. V roce 2001 došlo k transformaci této Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity v Radu vlády pro záležitosti romské komunity. Usnesením vlády ze dne 29. března 2010 č. 254 pak došlo ke změně názvu poradního orgánu na Radu vlády pro záležitosti romské menšiny a schválení Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Statut Rady vlády pro záležitosti romské menšiny byl následně upraven usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346 a usnesením vlády ze dne 30. září 2019 č. 692.

Výroční zpráva Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2020

(zpracované podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády ve smyslu usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) je stálým, poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské integrace. Cílem Rady je napomáhat zlepšení postavení Romů ve všech sférách života, odstraňování nedůvodných rozdílů v postavení Romů a většinové společnosti, a dosažení bezkonfliktního a vzájemně obohacujícího soužití Romů a většinové společnosti.

Rada dále:

- a) připravuje a schvaluje stanoviska pro rozhodnutí vlády a vyjadřuje se v rámci připomínkového řízení k návrhům jiných orgánů zasahujících do oblasti romské integrace,
- b) schvaluje podněty Rady pro jednání vlády České republiky,
- c) schvaluje dlouhodobé a střednědobé strategie romské integrace,
- d) navrhuje dílčí opatření a podněty v oblasti romské integrace,
- e) schvaluje pravidelné roční analýzy a hodnocení postavení romské menšiny v České republice, včetně vyhodnocení plnění přijatých usnesení vlády,
- f) doporučuje výhledy priorit dotační politiky státu v oblasti romské integrace, včetně návrhu výše výdajů v této oblasti a jejich rozdělení,
- g) projednává návrhy v oblasti metodické podpory činnosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti, romských poradců, terénních pracovníků a asistentů,
- h) zajišťuje jednání s mezinárodními vládními i nevládními organizacemi a institucemi, Evropskou unií a orgány členských států EU a dalších států v oblasti romské integrace,
- i) seznamuje veřejnost s otázkou romské integrace a podporuje informovanost a osvětu nejen pro romskou menšinu,
- j) pravidelně sleduje a vyhodnocuje práci Odboru pro sociální začleňování (dále jen Agentura),
- k) vyjadřuje se k výběru lokalit (obcí), ve kterých bude Agentura působit,
- l) projednává výroční zprávu Agentury.

Výchozím dokumentem Rady byla v roce 2020 Strategie romské integrace do roku 2020, která byla schválena usnesením vlády ze dne 23. února 2015 č. 127. Je zapotřebí však poznamenat, že usnesením vlády ze dne 10. května 2021 byla schválena nová Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021 – 2030, která předchází strategii nahrazuje a nadále bude určujícím dokumentem pro činnost Rady. Dále pak je vypracovávána Zpráva o stavu romské menšiny v ČR, která je předkládána vládě na vědomí a sleduje vývoj situace Romů v různých sférách života, jako je vzdělání, zaměstnanost, zdraví, bydlení apod.

Rada při své činnosti spolupracuje s orgány státní správy. Především se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zahraničních věcí. Všechny uvedené rezorty mají zároveň své zástupce v Radě (viz dále). Dále také Rada spolupracuje s Muzeem romské kultury, Kanceláří veřejného ochránce práv, Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR, vzdělávacími institucemi a dalšími.

2. Předseda a členové Rady

K 31. prosinci 2020 měla Rada 33 členů (viz tabulka 1). Členy Rady jsou předseda Rady, 2 místopředsedové a další členové Rady. Při jmenování členů Rady je uplatňován princip parity, to znamená, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci romské občanské společnosti.

K 31. prosinci 2020 byla Rada tvořena 16 členy z řad představitelů veřejné správy a 17 občanskými členy.

Funkční období členů z řad představitelů občanské společnosti je podle čl. 3 odst. 5 platného Statutu Rady čtyřleté. Tito členové Rady po skončení funkčního období vykonávají funkci členů Rady až do té doby, než jsou jmenováni členové noví. Funkční období členů Rady podle čl. 3 odst. 3 písm. a) až h) Statutu Rady trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle čl. 3 odst. 6 tohoto Statutu.

Dle čl. 3 odst. 2 Statutu Rady je jejím předsedou člen vlády ČR, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády agendou pověřen, je předsedou Rady předseda vlády. V souladu s tímto ustanovením Statutu Rady vykonává od 11. července 2018 funkci předsedy Rady předseda vlády Andrej Babiš.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2020

jméno	funkce v reprezentované instituci	funkce v Radě	členem Rady
Babiš Andrej	předseda vlády ČR	předseda	od 11.07.2018
Válková Helena	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	místopředsedkyně	od 06.05.2019
Maláčová Jana	ministryně, Ministerstvo práce a sociálních věcí	členka	od 30.06.2018
Plaga Robert	ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	od 13.12.2018
Zaorálek Lubomír	ministr, Ministerstvo kultury	člen	od 27.08.2019
Dostálová Klára	ministryně, Ministerstvo pro místní rozvoj	členka	od 13.12.2017
Hamáček Jan	ministr, Ministerstvo vnitra	člen	od 30.06.2018
Tyll Karel Bílková Marie	náměstek, Ministerstvo financí	člen	od 10.09.2018 od 2.10.2020
Povejšil Martin	náměstek, Ministerstvo zahranič. věcí	člen	od 11.01.2019
Prymula Roman Šedo Aleksi	náměstek, Ministerstvo zdravotnictví	člen	od 30.05.2017 od 10.9.2020
Franěk Michal	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	od 27.12.2019
Navrátil Jiří	Asociace krajů ČR	člen	od 17.05.2017
Pospíšil Petr	Svaz měst a obcí ČR	člen	od 23.10.2014
Horváthová Jana	Muzeum romské kultury	členka	od 27.05.2014
Mikulčícká Jana Šimůnková Monika	Kancelář Veřejného ochránce práv	členka	od 15.06.2018 od 16.4.2020
Strouhal Václav	zástupce krajských koordinátorů pro romské záležitosti	člen	od 27.12.2019
Bikár František	zástupce občanské společnosti	člen	od 12.05.2014 do 26.1.2020
Sigmund Heráková Alica	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 08.03.2018
Fuková Lucie	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 12.05.2014
Kaleja Martin	zástupce občanské společnosti	člen	od 12.05.2014
Köttnerová Renáta	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 12.05.2014 do 17. 1. 2020
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 08.03.2018
Růžička Čeněk	zástupce občanské společnosti	člen	od 12.05.2014
Stejskalová Edita	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 12.05.2014
Stojka Josef	zástupce občanské společnosti	člen	od 08.03.2018
Torák Petr	zástupce občanské společnosti	člen	od 08.03.2018 do 22.11.2020

Guži Zdeněk	zástupce občanské společnosti	člen	od 11.1.2019
Husák Jan	zástupce občanské společnosti	člen, místopředseda (od 10.05.2019)	od 11.1.2019
Slanina Simon	zástupce občanské společnosti	člen	od 11.1.2019
Theuserová Iveta	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 11.1.2019
Ščuka Tomáš	zástupce občanské společnosti	člen	od 11.1.2019
Čáp Petr	zástupce občanské společnosti	člen	od 21.9.2020
Čermák Vladimír	zástupce občanské společnosti	člen	od 21.9.2020
Drbohlavová Gronzíková Alena	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 21.9.2020
Albert Gwendolyn	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 21.9.2020

3. Sekretariát Rady

Funci sekretariátu Rady vykonává Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, které bylo v roce 2020 součástí Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR. Vzhledem k tomu, že Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, vykonává, mj. funkci sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, není počet systemizovaných a pracovních míst přesně určen pro výkon funkce sekretariátu Rady. Nicméně, v roce 2020 se agendě romské menšiny věnovali především zaměstnanci uvedení v tabulce 2. Činnost Oddělení je podrobně vymezena v Organizačním řádu Úřadu vlády České republiky.

Tabulka 2 Zaměstnanci sekretariátu Rady v roce 2020 (stav k 31.12.2020)

jméno	funkce	odpovědnost
Júnová Klára	vrchní vládní rada, vedoucí oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Rady - koncepční a odborná práce - spolupráce s médii, experty a vzdělávacími pracovišti - předsedkyně Komise pro hodnocení projektů - mezinárodní spolupráce - tajemnice Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování - tajemnice Výboru pro naplňování strategie romské integrace - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Baumová Kateřina	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Krejčová Kateřina	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - připomínková řízení a stanoviska k materiálům určeným pro jednání vlády ČR - analytická, koncepční a metodická činnost a příprava metodických dokumentů vztahujících se ke Strategii romské integrace 2021+ - tajemnice Pracovní skupiny pro oblast vzdělávání Romů
Mertlík Tadeáš	vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemník Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti
Duna Zdeněk	referent	<ul style="list-style-type: none"> - administrativní činnost - archivace dokumentů

		- správa webových stránek
Chrt Jan	DPČ (v rozsahu 0,25 pracovního úvazku)	- administrativní činnost v rámci dotačních řízení

Pracovníci sekretariátu Rady se v rámci své činnosti rovněž účastnili zasedání pracovních skupin, výborů a dotačních komisí zřízených v jiných rezortech státní správy. Nominace do konkrétních pracovních orgánů zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka 3 Přehled zaměstnanců sekretariátu jmenovaných do pracovních orgánů mimo Úřad vlády ČR (stav k 31.12.2019)

název pracovního orgánu	zřizovatel	jmenovaný zaměstnanec
Dotační komise - Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	MK	Baumová Kateřina
Dotační komise - Podpora vzdělávacích aktivit národnostních menšin	MŠMT	Baumová Kateřina
Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Júnová Klára
Síť Národních kontaktních míst pro romskou integraci	EK	Júnová Klára
Dotační komise - Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků SŠ a studentů VOŠ	MŠMT	Baumová Kateřina
Dotační komise - Podpora integrace romské menšiny	MŠMT	Baumová Kateřina
Dotační komise - Podpora integrace příslušníků romské menšiny	MK	Júnová Klára, Baumová Kateřina
Dotační komise - Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Baumová Kateřina

Sekretariát Rady kromě výkonu a koordinace agendy romské menšiny plní i funkci sekretariátu jejích čtyř výborů a šesti pracovních skupin (viz kapitola 4. Přehled činnosti). Dále se sekretariát podílí na administrativním zajištění dotačního řízení v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce. K tomuto účelu jsou při Radě zřízeny tři Komise pro hodnocení projektů.

4. Přehled činnosti Rady

V roce 2020 se konala dvě prezenční zasedání Rady a tři hlasování formou per rollam.

První zasedání Rady proběhlo 3. února 2020. Rada projednala především následující body:

- Informace o výsledcích jednání Pracovní skupiny k 15 bodům opatření boje s chudobou
- Problematika veřejně prospěšných prací
- Revize rámcových vzdělávacích programů základních a středních škol a začlenění dějin Romů do výuky dějepisu a občanské výchovy
- Romské děti v náhradní rodinné a ústavní péči, rekodifikace práva dítěte
- Dotační programy Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy týkající se obědů zdarma do škol
- Monitorovací zprávy občanské společnosti o implementaci národní strategie romské integrace v České republice

- Zřízení Výboru pro vzdělávání Romů a zároveň zánik Pracovní skupiny pro oblast vzdělávání Romů
- Informace o činnosti pracovních skupin a výborů v roce 2019
- Informace o přípravě Strategie romské integrace 2021+

Na jednání Rady dne 3. února 2020 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 1/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. bere na vědomí informaci o plnění úkolů Rady v roce 2019;
- II. žádá předsedu Pracovní skupiny pro bezpečnost, aby ve spolupráci s Ministerstvem vnitra informoval na příštím jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny o postupu a prvních výsledcích v plnění úkolu uloženého usnesením Rady č. 6/2019 ze dne 21. února 2019;
- III. upozorňuje na význam usnesení Rady č. 13/2019 ze dne 21. října 2019 a potřebu jeho naplnění v co nejkratší době.

Usnesení č. 2/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. žádá ministryni práce a sociálních věcí, aby při vypořádávání mezirezortního připomínkového řízení k návrhu zákona o přídavku na bydlení, návrhu zákona o zaměstnanosti implementovala návrhy a doporučení, která vzešla z diskuze vedené k bodu jednání Rady č. 2 Informace o výsledcích jednání Pracovní skupiny k 15 bodům opatření boje s chudobou;
- II. žádá ministryni práce a sociálních věcí, aby při vypořádávání mezirezortního připomínkového řízení k návrhu zákona o přídavku na bydlení, návrhu zákona o zaměstnanosti, implementovala Strategii romské integrace a Strategii sociálního začleňování.

Usnesení č. 3/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. doporučuje Ministerstvu práce a sociálních věcí, aby se intenzivněji zabývalo sociálními překážkami vstupu znevýhodněných osob na trh práce;
- II. podporuje postupy a doporučení veřejné ochránkyně práv ve věcech týkajících se diskriminace Romů v přístupu na trh práce a v průběhu trvání zaměstnání.

Usnesení č. 4/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. doporučuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, aby začlenilo dějiny a kulturu Romů do rámcových vzdělávacích programů všech oborů vzdělání v základním a středním vzdělávání;
- II. doporučuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, aby jednalo s fakultami zajišťujícími pregraduální přípravu budoucích pedagogických pracovníků o začlenění předmětu týkajícího se implementace kurikula do vzdělávání;

- III. ukládá Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, aby plnění tohoto usnesení dle bodu I. a II. spolupracoval s Pracovní skupinou pro oblast vzdělávání Romů a PhDr. Janou Horváthovou, ředitelkou Muzea romské kultury;
- IV. žádá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby na dalším jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny informovalo o postupu dle bodu I., II. a III. tohoto usnesení.

Usnesení č. 5/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. podporuje aktivity Výboru pro práva dítěte Rady vlády pro lidská práva směřující ke zlepšení mezirezortní spolupráce ve věcech týkajících se ohrožených dětí v náhradní rodinné a ústavní péči;
- II. bude spolupracovat s Výborem pro práva dítěte Rady vlády pro lidská práva na souboru opatření k řešení nepříznivých životních podmínek dětí ohrožených sociálním vyloučením, která budou předložena vládě ČR do 30. června 2020;
- III. podporuje vznik institutu dětského ombudsmana.

Usnesení č. 6/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. žádá Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby průběžně zapojovalo děti do projektu, zavedlo možnost participace na základě potřeby bez ohledu na místo realizace a změnil právní formu oprávněného žadatele o dotaci tak, aby se oprávněným žadatelem o dotaci stal Úřad práce ČR.

Usnesení č. 7/2020 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 3. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. schvaluje vznik Výboru pro vzdělávání Romů;
- II. II. schvaluje znění Statutu Výboru pro vzdělávání Romů;
- III. ruší Pracovní skupinu pro oblast vzdělávání Romů.

Druhé zasedání se v roce 2020 konalo 4. září 2020. Rada se zabývala především následujícími body:

- Prezentace Romů v učebnicích pro žáky základních škol a studenty středních škol
- Informace o projektu „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“
- Monitorovací zpráva občanské společnosti o implementaci národní romské integrační strategie v České republice
- Informace o činnosti pracovních skupin a výborů v roce 2019

- Informace o postupu v návrhu zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných žen
- Informace a o nominaci nových občanských členů do Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Na jednání Rady dne 4. září 2020 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 8/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu jednání č. 1

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. bere na vědomí informaci o plnění úkolů uložených na jednání Rady dne 3. února 2020;
- II. žádá předsedu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, aby v rámci přípravy státního rozpočtu či jeho projednávání, požadoval navýšení rozpočtu kapitoly Ústavu pro studium totalitních režimů o 400.000 Kč, a to tak, aby bylo zajištěno kontinuální financování analýzy majetkových poměrů českých Romů a Sintů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v období let 1938 – 1945;
- III. žádá předsedkyni Výboru pro práva dítěte, aby do 31. prosince 2020 informovala Radu o postupu v plnění usnesení č. 4/2020 ze dne 3. února 2020;
- IV. doporučuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, aby v rámci spolupráce s Muzeem romské kultury a Výborem pro vzdělávání Romů bylo výsledkem jejich spolupráce vytvoření a podpora:
 - a) očekávaných výstupů a učiva pro rámcové vzdělávací programy v oblasti jazyka, historie, tradic a kultury Romů (dokončení 2021),
 - b) metodických materiálů pro pedagogy k novým očekávaným výstupům RVP v oblasti jazyka, historie, tradic a kultury Romů (dokončení 2023),
 - c) vzdělávacích programů pro pedagogy k novým očekávaným výstupům RVP a k jejich naplňování ve výuce v oblasti jazyka, historie, tradic a kultury Romů (dokončení 2022, realizace od 2023),
 - d) realizace výuky romského jazyka na všech stupních vzdělávání, včetně podpory studia romského jazyka, historie, tradic a kultury Romů, s důrazem na optimalizaci výchovy a vzdělávání romských dětí, žáků a studentů,
 - e) volitelné profilace budoucím pedagogickým pracovníkům v jejich pregraduální přípravě a zajištění nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na systemizaci dosavadní nabídky vzdělávání, příp. vzdělávacích kurzů a zkvalitnění jejich obsahů s akcentem jejich logickou a chronologickou provázanost a podporu rozvoje pedagogických kompetencí v oblasti mentorství, supervize, evaluace, řízení projektů, metodiků, koordinátorů atp.

Usnesení č. 9/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu jednání č. 2

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. bere na vědomí informace o nedostatečné a nepřesné reprezentaci Romů v učebnicích pro žáky základních škol a studenty středních škol;
- II. žádá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby zajistilo rovnocenné zobrazování všech

menšinových skupin žijících v české společnosti, zejména pak v učebnicích dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy určených pro žáky základních škol a studenty středních škol;

III. žádá Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby iniciovalo setkání se zástupci autorů a vydavatelů učebnic určených pro žáky základních a studenty středních škol, případně dalšími experty, ohledně možné změny v přístupu k zobrazování všech menšinových skupin žijících v české společnosti, a na toto setkání zároveň přizvali zástupce menšin žijících v české společnosti.

**Usnesení č. 10/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu jednání č. 3**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí informace o projektu „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“;

II. doporučuje, aby byl projekt i nadále realizován a po skončení jeho financování z Evropských strukturálních fondů bylo pro jeho realizaci zajištěno systémové ukotvení a dostatečné financování.

**Usnesení č. 11/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu č. 4**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí informace a doporučení obsažená v Monitorovací zprávě občanské společnosti o implementaci národní strategie romské integrace v České republice.

**Usnesení č. 12/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu č. 5**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. bere na vědomí informaci o činnosti pracovních skupin a výborů v roce 2019;

II. ruší

- Výbor pro spolupráci se samosprávami;
- Mediální výbor;
- Pracovní skupinu pro odškodnění Romů;
- Pracovní skupinu pro zahraniční spolupráci;
- Pracovní skupinu krajských koordinátorů pro romské záležitosti;
- Pracovní skupinu k protiprávním sterilizacím.

**Usnesení č. 13/2020
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
ze dne 4. září 2020 k bodu č. 6a**

I. bere na vědomí informace o přípravě návrhu zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných žen;

II. žádá Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o urychlené projednání návrhu

zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných žen.

V průběhu roku 2020 přijala také Rada několik usnesení formou tří hlasování per rollam:

Usnesení č. 8/2020 ze dne 26. února 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. ukládá místopředsedovi Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) za občanskou část Rady, aby na jejím příštím zasedání informoval o aktivitě pracovních skupin a výborů zřízených Radou a případně navrhl zrušení dlouhodobě neaktivních pracovních skupin a výborů.

Usnesení č. 14/2020 ze dne 29. září 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. schvaluje Jednací řád Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Usnesení č. 15/2020 ze dne 29. září 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. schvaluje Statut Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování.

Usnesení č. 16/2020 ze dne 23. listopadu 2020

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

I. schvaluje Zprávu o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019.

Protokoly o hlasování formou per rollam jsou rovněž dostupné na webových stránkách vlády ČR.

Další aktivity občanských členů Rady

V průběhu roku 2020 se občanskí členové Rady nad rámec prezenčních a distančních zasedání Rady účastnili zasedání Výborů a Pracovních skupin zřízených Radou a zasedání pracovních orgánů zřízených v jiných orgánech státní správy, jako jsou např. dotační komise zřízené pro hodnocení projektů v rámci dotačních programů na podporu integrace romské menšiny v Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy či Ministerstvu kultury, jednání Republikového výboru pro prevenci kriminality či zasedání monitorovacích výborů operačních programů.

Během roku 2020 také proběhlo několik neformálních zasedání občanské části Rady, v rámci kterých byly diskutovány aktuální problémy romské menšiny, včetně fungování Rady samotné, její komunikace směrem k veřejnosti a většího propojení výstupů Výborů a Pracovních skupin směrem k Radě.

Členové občanské části Rady se také velmi aktivně zapojili do přípravy nové Strategie romské integrace 2021 – 2030, zejména jejich tematických kapitol a do návrhů opatření pro zlepšení integrace Romů. K tomuto účelu občanskí členové Rady v průběhu roku vypracovali několik

materiálů, ve kterých hodnotili naplňování současné Strategie romské integrace a také naplňování usnesení vlády týkající se aktivitního postupu státní správy v integraci Romů.

Kromě výše zmíněného byli občanští členové Rady také velmi aktivní v připomínkování nelegislativních i legislativních návrhů státní správy, jako je metodika pro vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v České republice, samotná Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019, Koncepce sociálního bydlení nebo se podíleli na vzniku Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030. Strategii sociálního bydlení 2021 – 2030, jejímž gestorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, je možné ve vztahu k romské menšiny vnímat jako jeden ze základních integračních materiálů.

4.1. Výbory a pracovní skupiny Rady

Tabulka 4 Četnost zasedání výborů a pracovních skupin v roce 2020

Výbor nebo Pracovní skupina	Počet jednání v roce 2020
Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování	4
Výbor pro spolupráci se samosprávami	0
Výbor pro naplňování strategie romské integrace	0
Mediální výbor	0
Pracovní skupina pro odškodnění Romů	1
Pracovní skupina pro zahraniční spolupráci	1
Pracovní skupina pro bezpečnost	3
Pracovní skupina pro oblast vzdělávání Romů	4
Pracovní skupina krajských koordinátorů pro romské záležitosti	3
Pracovní skupina k protiprávním sterilizacím	0

Ve smyslu čl. 6 a 8 Statutu Rady působí při Radě čtyři výbory, a to:

- Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování
- Výbor pro spolupráci se samosprávami
- Mediální výbor
- Výbor pro naplňování strategie romské integrace

Informace o jednáních výborů a pracovních skupin jsou uvedeny na webových stránkách www.vlada.cz

5. Výstupy

Všechny výstupy Rady a jejího sekretariátu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce vlády ČR <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/zalezitosti-romske-komunity/uvod-5779/>.

5.1. Legislativní a nelegislativní materiály

V roce 2019 byly vypracovány tyto materiály:

- Zpráva o stavu romské menšiny za rok 2019

Vláda vzala Zprávu o stavu romské menšiny za rok 2019 na vědomí usnesením vlády ze dne 23. listopadu 2020. Zpráva vychází z podkladů, které pro její zpracování poskytly jednotlivé resorty a

krajské úřady. Významným zdroji informací byly také výzkumné zprávy a studie, které obsahují nové statistické údaje a poznatky o situaci Romů v ČR.

- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2019

6. Rozdělení dotací

Sekretariát Rady v roce 2020 opět zajišťoval administrativní chod spojený s dotačním řízením v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Program *Podpora koordinátorů pro romské záležitosti* je realizován na základě usnesení vlády ze dne 14. června 2010 č. 461 ke Zprávě o stavu romských komunit v České republice za rok 2009. Vláda ČR tímto usnesením uložila vedoucímu Úřadu vlády uvolňovat každoročně v rámci schváleného rozpočtu kapitoly 304 – Úřad vlády finanční prostředky krajům prostřednictvím dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti. Program je v souladu s naplňováním strategického cíle zaměřeného na oblast podpory integrace Romů na krajské a místní úrovni a boj proti sociálnímu vyloučení, který je uveden ve Strategii romské integrace do roku 2020.

Funkce krajských koordinátorů je zřizována krajskými úřady na základě ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Vzhledem k tomu, že se uvedený zákon nevztahuje na hlavní město Prahu, které je upraveno speciálním zákonem, nelze tuto dotaci poskytnout na zabezpečení koordinátora pro romské záležitosti v Praze.

Program *Podpora terénní práce* je realizován od roku 2000. Účelem programu Podpora terénní práce pro rok 2019 bylo podpořit obce ve zřízení pozice terénního pracovníka pracujícího s romskou menšinou, kterého by zaměstnávala přímo obec nebo příspěvková organizace obce. Program byl pro rok 2019 nastaven tak, aby podporu ze státního rozpočtu získaly především obce, které usilovaly o zlepšení integrace Romů a současně měly problémy, které nezvládaly samy řešit.

Dotační program *Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce* vznikl v návaznosti na usnesení vlády ze dne 5. srpna 2002 č. 761 k Návrhu akčního plánu k omezení žádostí příslušníků romské komunity z ČR o azyl v zemích EU a Norsku.

Dotační program je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace (spolky, ústavy, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy) na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské komunity a obyvatele sociálně vyloučených lokalit (SVL). Program se zaměřuje na podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňování jeho důsledků. Dotační program je rozčleněn do dvou okruhů, v rámci nichž jsou podporovány projekty využívající principy komunitní práce a aktivity, které doplňují sociální programy a sociální služby. Podpořené projekty využívající principy komunitní práce v romských lokalitách poskytují podporu a pomoc lidem žijícím v romských komunitách/lokalitách k získávání dovedností řešit svoji situaci vlastními silami. Doplnkovou součástí projektů mohla být i edukační a informativní činnost.

V rámci projektů, jejichž aktivity doplňují terénní práci, sociální programy a sociální služby došlo také k aktivizaci a samostatnosti členů komunity. V rámci 8 projektů bylo podpořeno celkem 745 osob. V této oblasti probíhaly tři hlavní druhy aktivit: vzdělávací aktivity pro děti a mládež nad rámec standardního vyučování a základní činnosti NZDM; volnočasové aktivity pro děti a mládež

nad rámec základní činnosti NZDM a doplňující aktivity zaměřené na práci s dospělými vedoucí k samostatnosti a podporující snahu klientů vést běžný život ve svém přirozeném prostředí (vzdělávací aktivity, aktivizační aktivity, rozšiřování praktických dovedností).

7. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 12 Statutu Rady náklady na činnost Rady a jejích orgánů jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin, v souladu s platnými právními předpisy.

Členové Rady nemají nárok na plat za výkon funkce člena Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin.

Tabulka 5 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (v Kč)

Mzdy a platy zaměstnanců		2 730 334, 00 Kč
Povinné pojistné		921 052, 00 Kč
Výdaje za tuzemské služební cesty		12 028, 79 Kč
Výdaje za zahraniční služební cesty		7 704, 32 Kč
Odměny členům PPOV		
Cestovné členů Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny		41 235, 57 Kč
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		
z toho	DPP	81 200, 00 Kč
	DPČ (včetně povinného pojištění)	380 158, 00 Kč
	fakturované, vč. Překladů*	35 652, 65 Kč
Telefony		7 739, 53 Kč
Pohoštění celkem		15 000,00 Kč
z toho	limit pro sekretariát	0,00 Kč
	mimo limit sekretariátu	0,00 Kč
Polygrafické služby		4 253, 49 Kč
Celkem		4 236 357, 82 Kč

Tabulka 6 Počet plánovaných zaměstnanců podle platových tříd k 31.12.2020

Počet zaměstnanců dle platových tříd k 31. 12. 2019	z toho na částečný úvazek	
Tř. 9	1	1
Tř. 12	1	
Tř. 13		
Tř. 14	4	1 ¹
Celkem	6	2

8. Plán činnosti a rozpočet

Sekretariát Rady se v roce 2021 bude soustředit především na dokončení Strategie romské integrace 2021 - 2030. Dále pak budou plněny úkoly vyplývající z plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2021 a z usnesení Rady. Mezi úkoly vyplývající z Plánu nelegislativních úkolů vlády pro rok 2021 a z usnesení Rady patří zejména vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v České republice za rok 2020; Informace o plnění usnesení vlády týkající se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. prosince 2020 a Informace o plnění Strategie romské integrace do roku 2020.

Dalším cílem sekretariátu Rady je také větší propagace činnosti Rady směrem k veřejnosti. Sekretariát Rady plánuje pro rok 2021 významné zapojení do propagace Sčítání lidu 2021 ve vztahu k národnostním menšinám.

V souvislosti s úkoly vyplývajícími z mezinárodních závazků je v roce 2021 očekáváno nadále vykonávat činnost Národního kontaktního místa pro integraci Romů; zatupovat Českou republiku v Ad-hoc výboru Rady Evropy pro záležitosti Romů a s tím související spolupráce v rámci plánovaných tematických skupin, spolupráce s orgány OSN (Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva, UNDP) v oblasti začleňování Romů; koordinace naplňování Akčního plánu OBSE na zlepšení situace Romů a Sintů.

Další prioritou Sekretariátu Rady je i nadále zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a podporovat plnění úkolů napomáhajících výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti na úrovni obcí a krajů, jejichž rozsah je vymezen v § 6 odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., *o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. Dále pak i nadále realizovat dotační programy na podporu integrace Romů.

Předpokládané výdaje na činnost sekretariátu Rady jsou obdobné, jako výdaje za rok 2020.

¹ Zaměstnanec 0,5 svého úvazku věnuje Sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny.